

پاسخ

تاریخ: ۱۴۰۸ / ۲۲ / ۲۵ :۰۰
شماره: ۹۸/۳۷۳۴۰/۱۰۰
پیوست:

جمهوری اسلامی ایران

وزارت نیرو

شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران
شرکت مادر تخصصی مهندسی آب و فاضلاب کشور

موضوع: ابلاغ اصلاحیه دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

پیرو بخشنامه شماره ۹۳/۲۰۹۶۸/۳۱/۱۰۰ مورخ ۹۳/۴/۱۶ منضم به دستورالعمل اصلاحی مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب و بخشنامه شماره ۹۵/۴۳۰۴۶/۳۱/۱۰۰ مورخ ۹۵/۱۰/۱۲، با توجه به راهبردهای بلندمدت توسعه منابع آب کشور و لزوم اصلاح ساختار مصرف و ارتقای بهره‌وری مصرف آب و به منظور فراهم‌سازی زمینه ایجاد اشتغال مولد و سهولت در تأمین آب موردنیاز مجتمع‌ها و شهرک‌های کشاورزی و صنایع و خدمات، به پیوست «اصلاحیه دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب» جهت اجراء ابلاغ می‌گردد.

با ابلاغ این دستورالعمل، بخشنامه شماره ۳۰۵۴۹/۱۰۰ مورخ ۸۵/۵/۲۲ معاونت وقت امور آب و آبفا و دستورالعمل‌های ابلاغی طی نامه شماره ۴۹۴۵۸/۳۱/۱۰۰ مورخ ۸۵/۶/۱۳ و شماره ۹۵/۴۲۰۴۶/۳۱/۱۰۰ مورخ ۹۵/۱۰/۱۲ و بخشنامه شماره ۹۳/۴/۱۶ مورخ ۹۵/۴۲۰۴۶/۳۱/۱۰۰ ملغی‌الاثر می‌شود.

رضاعردکانیان

رونوشت:

- معاونت آب و آبفا
- معاونت تحقیقات و منابع انسانی

#هرهفته_الف_ب_ایران

تهران، خیابان ولی‌عصر، ابتدای بزرگراه آیت‌الله‌اشمی رفسنجانی (نیايش)، رویرویی درب جنوبی پارک ملت، ساختمان وزارت نیرو، کد پستی: ۱۹۹۶۸۳۳۹۱۳
تلفن: ۸۱۶۰۶۰۰۰ - پست الکترونیک: info@moe.gov.ir - وب: www.moe.gov.ir

پاسخهای

تاریخ: ۱۴۰۸-۰۸-۲۲
شماره: ۹۸/۳۷۳۴۰/۱۰۰
پیوست:

- معاونت حقوقی، پشتیبانی و مجلس
- معاونت برنامه‌ریزی و اقتصادی
- کلیه شرکت‌های آب منطقه‌ای و سازمان آب و برق خوزستان
- کلیه شرکت‌های آب و فاضلاب شهری و روستایی
- دفتر روابط عمومی و اطلاع‌رسانی
- دفتر وزارتی

#هرهفته_الف_ب_ایران

تهران، خیابان ولی‌عصر، ابتدای بزرگراه آیت‌الله‌اشمی رفسنجانی (نیايش)، روی روی درب جنوبی پارک ملت، ساختمان وزارت نیرو، کد پستی: ۱۹۹۶۸۳۹۱۳
تلفن: ۰۲۱-۰۶۰۰۰۸۱۶ - پست الکترونیک: info@moe.gov.ir - وب: www.moe.gov.ir

جمهوری اسلامی ایران

وزارت نیرو

قانون توزیع عادلانه آب

دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

مقام تصویب‌کننده: وزیر نیرو

دریافت‌کنندگان سند جهت اجرا:

- معاونت آب و آبفا
- شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران
- شرکت مادر تخصصی مهندسی آب و فاضلاب کشور
- شرکت‌های آب منطقه‌ای
- شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان
- شرکت‌های آب و فاضلاب شهری
- شرکت‌های آب و فاضلاب روستایی

الف

اسناد مرتبط:

- مواد ۲۷ و ۲۸ و بند «و» ماده ۲۴ قانون توزیع عادلانه آب
- بخشنامه ابلاغی به شماره ۳۰۵۴۹/۱۰۰ مورخ ۸۵/۵/۲۲ معاون وقت امور آب
- دستورالعمل ابلاغی به شماره ۴۹۴۵۸/۳۱/۱۰۰ مورخ ۸۵/۶/۱۳ وزیر وقت نیرو
- دستورالعمل ابلاغی اصلاحی مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب به شماره ۹۳/۲۰۹۶۸/۳۱/۱۰۰ مورخ ۹۳/۴/۱۶ وزیر وقت نیرو
- دستورالعمل شماره ۳ طرح احیاء و تعادل بخشی ابلاغی به شماره ۹۴/۲۴۹۱۸/۳۱/۱۰۰ مورخ ۹۴/۵/۷ وزیر وقت نیرو
- بخشنامه اصلاح بند ۲-۱۱-۵ دستورالعمل اصلاحی مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب به شماره ۹۵/۴۳۰۴۶/۳۱/۱۰۰ مورخ ۹۵/۱۰/۱۳ وزیر وقت نیرو
- تصویب نامه در خصوص واگذاری اختیارات دستگاه های اجرایی به شماره ۵۱۰۵۲ ت/۶۲۱۱۱ هـ مورخ ۹۵/۵/۲۵ هئیت محترم وزیران
- شیوهنامه نحوه اصلاح و تعديل پروانه های بهره برداری چاه های آب فعال و مجاز کشاورزی ابلاغی به شماره ۹۷/۱۰/۱۶ مورخ ۹۷/۱۰/۱۶ شرکت مدیریت منابع آب ایران

فهرست مطالب:

صفحه

۱

۱

۱

۱

۱

۳

۸

۱۰

۱۱

۱۲

عنوان

۱ - مقدمه

۲ - هدف

۳ - محدوده اجرا

۴ - مسئولیت اجرا

۵ - تعاریف

۶ - ضوابط و شرایط

۷ - نحوه اجرا (دستور انجام کار)

۸ - فرآیند دستورالعمل

۹ - کنترل سند

۱۰ - تدوین کنندگان سند

قانون توزیع عادلانه آب

شماره سند قبلی:	-
تاریخ ابلاغ سند قبلی:	۹۳/۴/۱۶
شماره سند:	۹۸/۲۴/۷۴۰
شماره بازنگری:	۳
تاریخ بازنگری:	۹۸/۴/۲۰

دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

۱- مقدمه:

با توجه به راهبردهای بلند مدت توسعه منابع آب کشور، بند ۸ مصوبات نهمین و بند ۹ مصوبات پانزدهمین جلسه شورای عالی آب و تصویب نامه شماره ۶۲۱۱۱/۵۱۰۵۲ ت ۹۵/۵/۲۵ هیئت محترم وزیران در راستای اصلاح ساختار مصرف و ارتقای بهره‌وری به ازای هر واحد مصرفی آب و با رویکرد توسعه اشتغال و افزایش سهم صنعت و خدمات از منابع آبی کشور، این دستورالعمل ابلاغ می‌گردد.

۲- هدف:

ایجاد وحدت رویه در مراحل بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص درخواست‌های تغییر نوع مصرف آب چاه‌های مجاز و فعال دارای پروانه بهره‌برداری معتبر به شرح زیر:

۱-۱- تغییر نوع مصرف آب چاه‌های مجاز و فعال کشاورزی یا صنعتی (صنعت و خدمات) دارای پروانه بهره‌برداری معتبر برای تأمین آب سایر مصارف غیرکشاورزی

۱-۲- جابجایی مصرف آب چاه‌های مجاز و فعال کشاورزی دارای پروانه بهره‌برداری معتبر برای تأمین آب مجتمع‌ها و شهرک‌های کشاورزی

۱-۳- تغییر نوع مصرف آب چاه‌های مجاز و فعال دارای پروانه بهره‌برداری معتبر دو یا چند منظوره، متناسب با سهم هر مصرف بر اساس بند ۱-۲

۱-۴- ارتقای بهره‌وری مصرف آب زراعی کشاورزی برای صنایع وابسته به کشاورزی

۳- محدوده اجرا:

حوزه عمل کلیه شرکت‌های آب منطقه‌ای و شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان و کلیه شرکت‌های آب و فاضلاب شهری و روستایی است.

۴- مسئولیت اجرا:

مسئولیت اجرا در شرکت‌های موضوع بند ۳ به عهده مدیران عامل مربوطه و مسئولیت نظارت بر اجرای صحیح این دستورالعمل در سطح ملی به عهده مدیران عامل شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران و شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور است.

۵- تعاریف:

۵-۱- مصارف غیرکشاورزی: با توجه به رویه جاری وزارت نیرو به مصارف مربوط به شرب و بهداشت، صنعت، فضای سبز و خدمات اطلاق می‌شود.

۵-۲- مصارف کشاورزی: همه مصارف مربوط به کشاورزی اعم از زراعی و باگی و ... و صنایع وابسته مربوطه را شامل می‌شود.

۵-۳- پروانه بهره‌برداری اصلاح شده: حجم آب پروانه‌های بهره‌برداری فعلی چاه‌های مجاز براساس آئین‌نامه مصرف بهینه آب کشاورزی اصلاح و حجم آب اصلاحی با حجم فعلی مندرج در پروانه بهره‌برداری چاه مجاز که براساس ماده ۳ قانون توزیع عادلانه آب و توان آبدهی چاه تعیین می‌گردد مقایسه می‌شود و هر کدام که کمتر

قانون توزیع عادلانه آب

شماره سند قبلی: -
تاریخ ابلاغ سند قبلی: ۹۳/۴/۱۶
شماره سند: ۹۸/۲۴/۷۴۰
شماره بازنگری: ۳
تاریخ بازنگری: ۹۸/۴/۲۰

دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

باشد به عنوان حجم تخلیه مجاز در پروانه بهره‌برداری جدید قید می‌شود. این پروانه جدید پروانه بهره‌برداری اصلاح شده تلقی می‌گردد.

۵- پروانه بهره‌برداری اصلاح و تعديل شده: چنانچه آب زیرزمینی قابل برنامه‌ریزی کشاورزی محدوده مطالعاتی مساوی یا کمتر از مجموع حجم پروانه‌های بهره‌برداری اصلاح شده باشد، پروانه‌های بهره‌برداری اصلاحی نیز با فرمول و ضریب تعديل محدوده مطالعاتی (مندرج در بند ۲-۵-۸ دستورالعمل شماره ۳ طرح احیا) مجدداً اصلاح می‌گردد و این پروانه جدید، پروانه بهره‌برداری اصلاح و تعديل شده تلقی می‌گردد.
تبصره: اصلاح و تعديل پروانه‌های بهره‌برداری با رعایت مفاد شیوه نامه ابلاغی شماره ۹۷/۱۰۰/۲۲۲۸۶ مورخ ۹۷/۱۰/۱۶ انجام می‌شود.

۵- طبقه‌بندی محدوده‌های مطالعاتی بر اساس آب زیرزمینی قابل برنامه‌ریزی برای چاههای کشاورزی:
۵-۱- محدوده‌های مطالعاتی گروه الف- محدوده‌های مطالعاتی هستند که میزان آب زیرزمینی قابل برنامه‌ریزی کشاورزی آنها، در صورت اجرای آئین نامه مصرف بهینه آب کشاورزی و صدور پروانه‌های بهره‌برداری اصلاح شده، بیشتر از مجموع حجم مندرج در پروانه‌های مذکور باشد.

۵-۲- محدوده‌های مطالعاتی گروه ب- محدوده‌های مطالعاتی هستند که میزان آب زیرزمینی قابل برنامه‌ریزی کشاورزی آنها، در صورت اجرای آئین نامه مصرف بهینه آب کشاورزی و صدور پروانه‌های بهره‌برداری اصلاح شده، مساوی یا کمتر از مجموع حجم مندرج در پروانه‌های مذکور باشد.

۵-۳- پروانه بهره‌برداری معتبر: برای چاههای کشاورزی پروانه بهره‌برداری اصلاح یا اصلاح و تعديل شده و برای چاههای صنعت و خدمات آخرين پروانه بهره‌برداری صادر که در هر دو مورد تاریخ اعتبار آنها منقضی نشده است، می‌باشد.

۵-۴- واگذارکننده: دارنده پروانه بهره‌برداری معتبر چاه آب مجاز و فعال کشاورزی و یا غیرکشاورزی - غیر از چاههای شرب و بهداشت - که دارای شروط مندرج در (بند ۶-۱) این دستورالعمل است. لازم به ذکر است که واگذاری چاههای آب شرب و بهداشت شهری و روستایی در قالب مقررات بند ۶-۳ دستورالعمل اجرا خواهد شد.

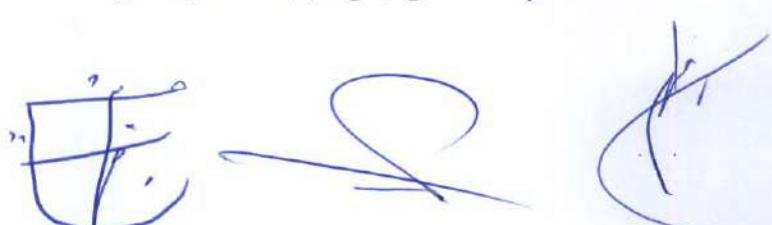
۵-۵- دریافت کننده: متقاضی دریافت آب برای مصارف موضوع این دستورالعمل است.

۵-۶- شرکت: کلیه شرکت‌های آب منطقه‌ای و شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان.

۵-۷- کمیته مدیریت منابع آب: منظور کمیته مدیریت منابع آب مستقر در شرکت است که در چارچوب نظام‌نامه تخصیص آب ایجاد شده است.

۵-۸- کمیسیون: کمیسیون رسیدگی به صدور پروانه‌ها موضوع ماده ۵ آئین نامه اجرایی فصل دوم قانون توزیع عادلانه آب - مصوب ۱۳۶۳

۵-۹- آب زیرزمینی قابل برنامه‌ریزی: حجم آب زیرزمینی قابل برداشت از محدوده مطالعاتی است که برای مصارف مختلف شرب، صنعت، فضای سبز و کشاورزی توسط وزارت نیرو محاسبه و به تفکیک ۶۰٪ محدوده مطالعاتی ابلاغ گردیده است و یا طی اصلاحیه‌های آتی ابلاغ خواهد گردید. لازم به ذکر است که

قانون توزیع عادلانه آب

شماره سند قبلی: -
تاریخ ابلاغ سند قبلی: ۹۳/۴/۱۶
شماره سند: ۹۸/۲۴/۷۴۰
شماره بازنگری: ۳
تاریخ بازنگری: ۹۸/۴/۲۰

دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

ابلاغیه‌های آب قابل برنامه‌ریزی ابلاغ شده توسط شرکت مدیریت منابع آب ایران در قالب برنامه‌های عملیاتی (براساس نامه شماره ۹۵/۵۲۳۶۰/۷۴۰ مورخ ۹۵/۱۲/۱۸) نیز مشمول تعریف فوق خواهد بود.

۱۳- واحد کشاورزی: در این دستورالعمل واحد کشاورزی (دام و طیور، گلخانه‌ای و صنایع وابسته کشاورزی) به کوچکترین جزء در پیکربندی شهرک کشاورزی اطلاق می‌گردد که حد نصاب فنی و اقتصادی آن، براساس شرایط اقلیمی، الگوی کشت، کمیت و کیفیت منابع آب و خاک تعیین می‌شود.

۱۴- مجتمع‌ها و شهرک‌های کشاورزی: در این دستورالعمل مجتمع‌ها و شهرک‌های کشاورزی (دام و طیور، گلخانه‌ای و صنایع وابسته کشاورزی) عبارتند از چند واحد کشاورزی گلخانه‌ای، فرآوری، خدماتی و پشتیبانی دارای توجیه فنی- اقتصادی با زنجیره تولید متناسب که به صورت مرکزی به شکل فردی یا گروهی توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی در قالب نظام بهره‌برداری مشخص با مجوز شرکت شهرک‌های کشاورزی احداث شده است و فعالیت می‌نماید. شهرک‌های کشاورزی، متشکل از مجموعه‌ای از مجتمع‌های کشاورزی می‌باشد.

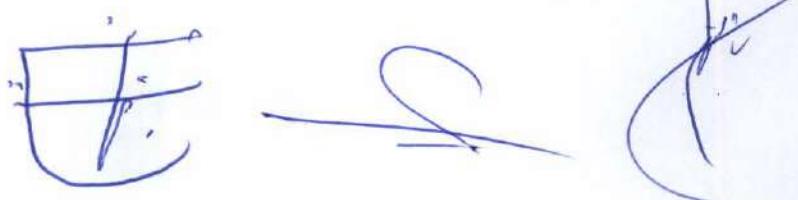
۶- ضوابط و شرایط:

۱- تغییر نوع مصرف تمام یا بخشی از مجوز استفاده از آب چاه‌های مجاز و فعال کشاورزی یا غیرکشاورزی به سایر مصارف غیرکشاورزی در کلیه دشت‌های کشور مختص به چاه‌هایی است که دارای پرونده بهره‌برداری معتبر بوده و در دوره اعتبار پرونده فعال و دارای آمار مستند برداشت آب باشند. بدیهی است موافقت با تغییر نوع مصرف آب چاه‌های مجاز و فعال کشاورزی یا غیرکشاورزی حداکثر تا سقف حجم برداشت سالیانه فعلی چاه و تخلیه مجاز مندرج در پرونده بهره‌برداری معتبر (هر کدام کمتر باشد) است.

۲- تغییر نوع مصرف آب کلیه چاه‌های مجاز و فعال غیرکشاورزی به مصارف کشاورزی ممنوع است. تبصره: با رعایت سایر شرایط مندرج در این دستورالعمل استفاده از آب چاه مجاز و فعال کشاورزی برای تامین نیاز ضروری آب مصرفی و شرب و بهداشت مجتمع‌ها و شهرک‌های کشاورزی در داخل و خارج از اراضی آبخوسر اولیه در همان آبخوان و احداث واحد کشاورزی (تصویرت انفرادی) صرفا در اراضی آبخوسر اولیه چاه با رعایت کلیه شروط مندرج در این دستورالعمل بلامانع است.

۳- فروش، واگذاری و یا تغییر نوع مصرف آب چاه‌های شرب و بهداشت شهری و روستایی و شهرک‌ها توسط شرکت‌های آب و فاضلاب شهری و روستایی ممنوع است و در صورت تغییر کیفیت یا آلودگی آب اینگونه چاه‌ها و تأمین آب شرب با استفاده از چاه جدید، مجوز چاه‌های قبلی لغو و تخصیص آن به چاه‌های جدید شرب اختصاص داده می‌شود. در مواردی که تامین آب با استفاده از چاه جایگزین صورت نگرفته باشد، با ارایه گزارش توجیهی لازم توسط شرکت، مبنی بر عدم امکان احیاء و بهره‌برداری مجدد از چاه آلوده مذکور برای مصارف شرب، پس از تایید شرکت مدیریت منابع آب ایران، تخصیص آب آن برای جداسازی مصارف غیرکشاورزی که از شبکه آب شرب شهری تامین آب می‌شوند با اولویت مصارف فضای سبز شهری و به شرح زیر در اختیار شرکت قرار می‌گیرد:

۱-۳-۶- در محدوده‌های مطالعاتی آزاد و ممنوعه شرکت می‌تواند این چاه‌ها را در صورت عدم امکان استفاده از پساب بر اساس مصوبات شورای عالی آب (جزء ۳ بند ۹ چهاردهمین جلسه - مورخ ۹۳/۵/۴، بند ۶

قانون توزیع عادلانه آب

شماره سند قبلی: -	
تاریخ ابلاغ سند قبلی: ۹۳/۴/۱۶	
شماره سند: ۹۸/۲۴/۷۴۰	
شماره بازنگری: ۳	
تاریخ بازنگری: ۹۸/۴/۲۰	

دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

پانزدهمین جلسه - مورخ ۹۳/۶/۲۵ و بند ۵ هفدهمین جلسه - مورخ ۹۳/۱۲/۴، پس از استعلام از شرکت‌های آب و فاضلاب و حصول اطمینان از قطع انشعابات مصارف فضای سبز شهرداری‌ها از محل شبکه توزیع آب شهری و حداکثر تا سقف حجم آب مصرفی انشعابات قطع شده، برای مصارف فضای سبز شهرداری‌ها با اخذ تعریف و حقوق دولتی مربوطه در اختیار شهرداری قرار دهد. شهرداری‌ها مکلف به ارایه الگوی فضای سبز کم آب طلب و اصلاح شیوه‌های آبیاری که بر اساس تکلیف بند ۶ مصوبات پانزدهمین جلسه شورای عالی آب بر عهده شهرداری گذاشته شده است، می‌باشند و میزان آب مصرفی فضای سبز با روش مذکور باید کاهش یابد.

تبصره: چنانچه حجم آب آزاد شده مطابق مقررات این بند، در محدوده‌های مطالعاتی آزاد مشمول بند الف بیشتر از حجم آب انشعابات قطع شده (غیرکشاورزی) باشد و برای توسعه فضای سبز در قالب طرح مصوب جامع و تفصیلی شهری (مطابق الگوی فضای سبز کم آب طلب با اصلاح شیوه‌های آبیاری که بر اساس تکلیف بند ۶ مصوبات پانزدهمین جلسه شورای عالی آب بر عهده شهرداری گذاشته شده است)، به حجم آب بیشتری نیاز داشته باشد، کمبود آب می‌تواند از محل تخصیص آزاد شده جبران گردد. در صورت عدم نیاز در این خصوص، پس از اخذ مصوبه شرکت مدیریت منابع آب ایران، تخصیص مازاد برای مصارف غیرکشاورزی جدید در همان آبخوان در اختیار شرکت قرار می‌گیرد.

۶-۲-۳-۲- در محدوده‌های مطالعاتی ممنوعه، چنانچه تخصیص آزاد شده بیشتر از آب مورد نیاز جهت جایگزینی با انشعابات قطع شده (غیرکشاورزی) باشد، آب مازاد باید صرف تعادل‌بخشی آبخوان گردیده و شرکت‌ها مجاز نیستند از محل آن به جز موارد ذکر شده در تبصره‌های زیر مجوزی صادر نمایند.

تبصره ۱: در شرایط خاص و ضرورت استفاده از تخصیص مازاد برای مصارف جدید غیرکشاورزی (برای تامین آب مورد نیاز صنایع و خدمات کم آب طلب) در همان محدوده مطالعاتی، شرکت موظف است گزارش مستند برای اخذ مجوز استفاده از ۵۰ درصد تخصیص مازاد را تهیه و پس از اخذ مصوبه شرکت مدیریت منابع آب ایران، از محل آن نسبت به صدور پروانه حفر و بهره‌برداری از چاه برای صنایع و خدمات کم آب طلب و یا عقد قرارداد تحويل آب به صنایع و صدور مجوز بهره‌برداری با اخذ تعریف و حقوق دولتی مربوطه اقدام نماید.

تبصره ۲: شرایط خاص مندرج در تبصره ۱ مواردی است که در شورای حفاظت منابع آب استان مصوب شده باشد.

۶-۴- تغییر نوع مصرف و جابجایی چاه‌های مجاز و فعال کشاورزی دارای پروانه بهره‌برداری معتبر برای تأمین آب مورد نیاز مصارف فضای سبز در همان آبخوان با رعایت طرح مصوب جامع و تفصیلی شهری و هادی روستایی، با در نظر گرفتن شروط مندرج در این دستورالعمل بالامانع می‌باشد. رعایت الگوی فضای سبز کم آب طلب با اصلاح شیوه‌های آبیاری که بر اساس تکلیف بند ۶ مصوبات پانزدهمین جلسه شورای عالی آب بر عهده شهرداری گذاشته شده، الزامی است.

تبصره: تغییر نوع مصرف آب چاه‌های فضای سبز شهری و روستایی به سایر مصارف مجاز نمی‌باشد.

قانون توزیع عادلانه آب

شماره سند قبلی: -
تاریخ ابلاغ سند قبلی: ۹۳/۴/۱۶
شماره سند: ۹۸/۲۴/۷۴۰
شماره بازنگری: ۳
تاریخ بازنگری: ۹۸/۴/۲۰

دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

۶-۵- تغییر نوع مصرف آب چاههای شرب و بهداشت شهرک‌ها و مجتمع‌های مسکونی که پروانه حفر و بهره‌برداری آنها به نام شرکت‌های آبفا و آبفار نمی‌باشد و آب شرب و بهداشت آنها از طریق این شرکت‌ها یا طرق دیگر تأمین شده، به سایر مصارف ممنوع است و شرکت موظف است در صورت عدم اعلام نیاز شرکت‌های آبفا و آبفار، ضمن لغو پروانه، اقدام قانونی برای پر و مسلوب‌المنفعه نمودن اینگونه چاهها، به عمل آورد.

تبصره ۱: چنانچه احجام برداشت آب این چاهها در آب زیرزمینی قابل برنامه‌ریزی شرب آبخوان محدوده مطالعاتی لحاظ شده باشد معادل ۵۰ درصد حجم پروانه‌های لغو شده به نفع سفره ذخیره و ۵۰ درصد دیگر در اختیار شرکت قرار می‌گیرد و شرکت موظف است گزارش مستند مربوطه برای اخذ مجوز استفاده از ۵۰ درصد تخصیص مذکور را تهیه و پس از اخذ تاییدیه شرکت مدیریت منابع آب ایران، از محل تخصیص مذکور، نسبت به صدور مجوز حفر و بهره‌برداری از چاه برای صنایع و خدمات کم آب طلب صادر نموده و یا نسبت به عقد قرارداد تحويل آب به سایر صنایع و صدور مجوز بهره‌برداری، با اخذ تعرفه و حقوق دولتی مربوطه اقدام نماید.

تبصره ۲: در صورت اعلام نیاز شرکت‌های آبفا و آبفار و تائید شرکت، پس از لغو پروانه قبلی، پروانه جدید این چاهها به نام شرکت‌های آب و فاضلاب تغییر نام می‌یابد. در این صورت وضعیت حقوقی و مالکیت سازه و تاسیسات چاه با مصالحه شرکت‌های آبفا یا آبفار با صاحب چاه و یا از طریق قیمت‌گذاری عادله تعیین تکلیف می‌گردد.

۶-۶- تغییر نوع مصرف آب چاههای مجاز و فعل کشاورزی غیرتل斐یکی که قبیل یا بعد از احداث شبکه‌های آبیاری و زهکشی حفر و مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند و در حال حاضر آب اراضی آنها از طریق آب‌های سطحی تأمین می‌گردد، به سایر مصارف ممنوع بوده و شرکت باید برای پلمپ چاههای مذکور اقدام قانونی بعمل آورد. در زمان بحران و خشکسالی، بهره‌برداری از این چاهها با رعایت سقف آب قابل برنامه‌ریزی، با مجوز شرکت امکان‌پذیر است.

۶-۷- با توجه به اینکه با اجرای سیستم‌های آبیاری نوین کشاورزی میزان آب برگشتی به آبخوان به حد ناچیزی می‌رسد، امکان اعطای تخصیص جدید از محل صرفه جویی ناشی از افزایش راندمان آبیاری وجود نداشته و صدور مجوز توسعه سطح زیر کشت و یا تغییر الگوی کشت از کم آب طلب قبلی به پر آب طلب جدید ممنوع می‌باشد.

۶-۸- تغییر نوع مصرف آب چاههای مجاز و فعل کشاورزی که تمامی اراضی تحت شرب آنها در محدوده طرح جامع شهر یا هادی روستا قرار گرفته و اراضی آنها تغییر کاربری یافته است، توسط مالک چاه به مصارف دیگر امکان‌پذیر نمی‌باشد. شرکت موظف است پروانه بهره‌برداری اینگونه چاهها را لغو و با رای یا دستور مراجع قضایی نسبت به پر و مسلوب‌المنفعه نمودن آنها اقدام نماید. پس از انجام اقدامات فوق معادل ۵۰ درصد حجم مندرج در پروانه اصلاح و تعدیل شده چاه مذکور مطابق با (محاسبه دفتری) به نفع سفره آب زیرزمینی ذخیره و ۵۰ درصد بقیه حجم مندرج در پروانه مذکور در صورتی که چاه مورد نظر دارای شرایط مندرج در بند ۱-۶ این دستورالعمل باشد و احجام برداشت آب این چاهها در آب زیرزمینی قابل برنامه‌ریزی کشاورزی آبخوان محدوده مطالعاتی

قانون توزیع عادلانه آب

شماره سند قبلی: -	
تاریخ ابلاغ سند قبلی: ۹۳/۴/۱۶	
شماره سند: ۹۸/۲۴/۷۴۰	
شماره بازنگری: ۳	
تاریخ بازنگری: ۹۸/۴/۲۰	

دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

لحاظ شده باشد (برای تخصیص به مصارف غیرکشاورزی) در اختیار شرکت قرار می‌گیرد. مجوز بهره‌برداری باید در محل وقوع اینگونه چاهها یا مناطقی از آبخوان که دارای خصوصیات هیدروژئولوژیکی مشابه هستند، صادر گردد.

تبصره ۱: در مواردی که بخشی از اراضی تحت آبیاری چاه مجاز و فعال کشاورزی در محدوده طرح جامع شهر یا هادی روستا تغییر کاربری یافته باشد، پروانه بهره‌برداری معتبر برای باقیمانده اراضی کشاورزی تحت آبخور اولیه چاه خارج از طرح جامع شهری و یا هادی روستایی اصلاح و صادر می‌شود. پس از انجام اقدامات فوق معادل ۵۰ درصد حجم مندرج در پروانه اصلاح و تعدیل شده چاه مذکور مطابق با (محاسبه دفتری) به نفع سفره آب زیرزمینی ذخیره و ۵۰ درصد بقیه حجم مندرج در پروانه مذکور در صورتیکه چاه مورد نظر دارای شرایط مندرج در بند ۱-۶ این دستورالعمل باشد و احجام برداشت آب این چاهها در آب زیرزمینی قابل برنامه‌ریزی کشاورزی آبخوان محدوده مطالعاتی لحاظ شده باشد (برای تخصیص به مصارف غیرکشاورزی) در اختیار شرکت قرار می‌گیرد. مجوز بهره‌برداری باید در محل وقوع اینگونه چاهها یا مناطقی از آبخوان که دارای خصوصیات هیدروژئولوژیکی (شناسایی طبقات زمین و آبهای زیرزمینی) مشابه هستند، صادر گردد.

تبصره ۲: تخصیص‌های آب حاصل از محل این بند پس از تأیید انجام کامل مفاد آن توسط کمیته مدیریت منابع آب شرکت با رعایت مفاد این دستورالعمل قابل واگذاری خواهد بود. در ضمن شرکت موظف است هر سه ماه یکبار گزارش عملکرد این بند را به شرکت مدیریت منابع آب ایران ارسال تا پس از بررسی، مراتب را جهت اصلاح ارقام آب زیرزمینی قابل برنامه‌ریزی کشاورزی محدوده مطالعاتی، به دفتر برنامه‌ریزی کلان آب و آبفای وزارت نیرو ارسال نماید.

۶-۶- چنانچه برای تغییر نوع مصرف، نیاز به جابجایی کل چاه مجاز و فعال کشاورزی یا غیرکشاورزی (واگذارکننده) و حفر چاه جدید توسط متقاضی (دریافتکننده) برای مصارف غیرکشاورزی باشد، پر و مسلوب‌المنفعه نمودن چاه آب واگذارکننده (با رعایت قانون حفظ کاربری اراضی - در مورد چاه کشاورزی) توسط وی الزامی است. چنانچه برای تغییر نوع مصرف، انتقال قسمتی از مجوز استفاده از آب چاه مجاز و فعال کشاورزی یا غیرکشاورزی از طریق لوله و یا سایر روش‌های انتقال براساس تایید شرکت، غیرممکن یا فاقد توجیه فنی - اقتصادی باشد، (با رعایت قانون حفظ کاربری اراضی - در مورد چاههای کشاورزی)، صدور مجوز حفر چاه جدید برای سایر مصارف غیرکشاورزی در همان آبخوان بلامانع است. در اینصورت واگذارکننده مکلف به اعمال اصلاحات (منصوبات، تجهیزات و ...) متناسب با سهم آب واگذارشده با هزینه خود مطابق با شرایط جدید پروانه اصلاحی می‌باشد. در موارد مندرج در این بند شرکت می‌تواند با رعایت نکات زیر نسبت به صدور پروانه حفر چاه در محل جدید و در همان آبخوان اقدام نماید:

- اختلاف هدایت الکتریکی (EC) آب چاه واگذارکننده و دریافتکننده از ۲۵ درصد بیشتر نباشد. در ضمن جابجایی آب چاه واگذارکننده با شوری کمتر به چاه دریافتکننده با شوری بیشتر در صورتیکه شوری آب در محل جدید متناسب با نوع مصرف مورد نظر باشد، بلامانع است.

شماره سند قبلی: - تاریخ ابلاغ سند قبلی: ۹۳/۴/۱۶	قانون توزیع عادلانه آب	دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب
شماره سند: ۹۸/۶۴/۷۴۰		
شماره بازنگری: ۳		
تاریخ بازنگری: ۹۸/۴/۲۰		

-۲ در صورت واگذاری قسمتی از مجوز استفاده از آب هر حلقه چاه مجاز و فعال کشاورزی یا صنعتی:
 -۱-۲ صرفاً مجوز حفر یک حلقه چاه جدید تا سقف ۷۵ درصد حجم مندرج در پروانه بهره‌برداری معتبر صادر می‌شود.

- ۲-۲ حجم آب مبادله شده کمتر از ۲۵ متر مکعب در شبانه‌روز نباشد.
- ۳-۲ آبدهی مندرج در پروانه بهره‌برداری معتبر و آبدهی فعلی چاه مجاز و فعال کشاورزی و اگذارکننده کمتر از ۵ لیتر در ثانیه نباشد.
- ۴-۲ آبدهی مندرج در پروانه بهره‌برداری معتبر و آبدهی فعلی چاه مجاز و فعال غیرکشاورزی و اگذارکننده کمتر از ۲ لیتر در ثانیه نباشد.

تبصره- در صورت عدم صدور مجوز حفر چاه جدید و انتقال کل یا قسمتی از مجوز استفاده از آب چاه و اگذارکننده از طریق لوله و یا سایر روش‌های مورد تایید شرکت به محل مصرف غیرکشاورزی، رعایت شروط فوق الزامی نیست.

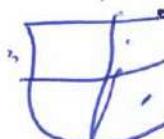
-۱-۹-۱ در صورت نیاز به حجم آب کمتر از ۲۵ متر مکعب در شبانه‌روز، لازم است دریافت کننده نسبت به انتقال آب با لوله یا سایر روش‌های مورد تایید شرکت اقدام نموده و شرکت مجاز به صدور مجوز حفر چاه جدید نمی‌پاشد. در اینصورت آبدهی مندرج در پروانه بهره‌برداری معتبر و همچنین آبدهی فعلی چاه مجاز و فعال کشاورزی و غیرکشاورزی و اگذارکننده نباید کمتر از ۲ لیتر در ثانیه بوده و حجم آب مبادله شده موضوع این تبصره نباید کمتر از ۵ متر مکعب در شبانه‌روز باشد. در صورت نیاز به حجم کمتر از ۵ متر مکعب در شبانه‌روز، حجم آب مازاد خریداری شده به نفع آبخوان ذخیره خواهد شد.

-۲-۹-۲-پروانه بهره‌برداری چاه جدید (دریافت‌کننده) در صورت دریافت کل یا بخشی از مجوز استفاده از آب چاه و اگذارکننده، براساس حجم آب واگذارشده با رعایت مقررات مربوطه حسب مورد صادر یا اصلاح می‌گردد.

-۳-۹-۳-پس از پر و مسلوب‌المنفعه نمودن چاه و اگذارکننده توسط متقاضی و اگذاری مجوز استفاده از آب چاه و به درخواست کتبی ایشان، شرکت مکلف است نسبت به ابطال پروانه بهره‌برداری چاه فوق اقدام نماید. در صورتیکه قسمتی از مجوز استفاده از آب چاه و اگذار می‌شود، شرکت مکلف است نسبت به اصلاح پروانه بهره‌برداری چاه فوق اقدام کند.

-۴-۹-۴-تغییر نوع مصرف مجوز استفاده از آب چاه‌های غیرکشاورزی که از محل تغییر نوع مصرف تمام یا قسمتی از حجم آب چاه مجاز و فعال کشاورزی یا غیرکشاورزی مورد بهره‌برداری قرار خواهند گرفت، برای مصارف فضای سبز آن واحد ممنوع است.

-۵-۱۰-به منظور تأمین آب مورد نیاز طرح‌های صنعتی (اعم از دولتی و خصوصی) و نواحی و شهرک‌های صنعتی، به تشخیص شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها، با رعایت مفاد این دستورالعمل، دریافت موافقت انتقال مجوز استفاده از چاه آب مجاز و فعال کشاورزی دارای پروانه بهره‌برداری معتبر توسط متقاضی و انتقال آب آن از

قانون توزیع عادلانه آب

شماره سند قبلی:	-
تاریخ ابلاغ سند قبلی:	۹۳/۴/۱۶
شماره سند:	۹۸/۲۴/۷۴۰
شماره بازنگری:	۳
تاریخ بازنگری:	۹۸/۴/۲۰

دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

محل چاه و اگذارکننده و یا حفر چاه در محل دیگری در همان آبخوان و انتقال آب آن از طریق لوله و یا سایر روش‌های مورد تایید شرکت به محل صنعت واقع در خارج از آبخوان چاه کشاورزی، پس از کسر حجم آب برگشتی زراعی چاه مذکور به سفره (حداقل ۲۵ درصد) و اختصاص حداکثر ۷۵ درصد حجم آب پروانه بهره‌برداری معتبر چاه مجاز و فعال کشاورزی، به صنعت بلامانع است.

۱۱-۶- شرکت می‌تواند در صورت داشتن منابع مالی، نسبت به توافق با دارندگان پروانه معتبر بهره‌برداری برای پر و مسلوب‌المنفعه نمودن چاه‌های مجاز و فعال کشاورزی با رعایت قانون حفظ کاربری اراضی و پرداخت هزینه‌های متعلقه بر بنای نظر کارشناسی یا هیات کارشناسی رسمی دادگستری اقدام نماید. حجم مجاز تخلیه چاه‌های مذکور برابر با تخلیه فعلی چاه تا سقف حجم مندرج در پروانه بهره‌برداری معتبر است. ۲۵ درصد از حجم مجاز مذکور، به نفع سفره ذخیره و از محل ۷۵ درصد حجم آب باقیمانده، پس از دریافت تعرفه‌های مربوطه و سایر حقوق دولتی، در همان آبخوان نسبت به صدور پروانه حفر و بهره‌برداری چاه یا چاه‌های جدید به نام متقاضی و یا تنظیم قرارداد تأمین آب و صدور مجوز بهره‌برداری برای مصارف غیرکشاورزی اقدام نماید.

تبصره ۱: لازم است چاه کشاورزی موضوع این بند و چاه غیرکشاورزی جدید در یک آبخوان قرار داشته و کلیه شروط مندرج در این دستورالعمل، (به جز شرط ۱-۲ ذیل بند ۹-۶) لحاظ گردد.

تبصره ۲: در محدوده‌های مطالعاتی آزاد و ممنوعه مشمول گروه الف، شرکت می‌تواند ۱۰۰ درصد آب موضوع این بند را با اخذ تعرفه‌های مربوطه و سایر حقوق دولتی و یا انعقاد قرارداد تأمین آب به مصارف غیرکشاورزی اختصاص دهد.

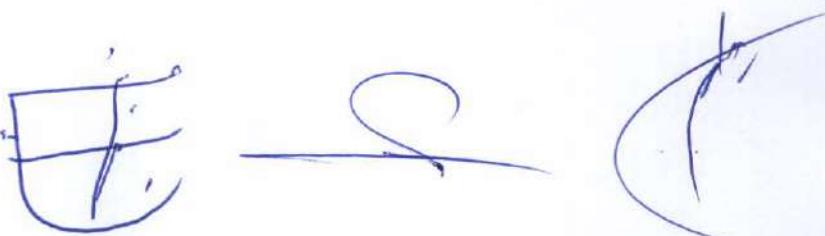
۱۲-۶- در تمام موارد فوق، به منظور کنترل میزان برداشت آب سالیانه منطبق با پروانه‌های بهره‌برداری صادره نصب کنتور هوشمند حجمی با قابلیت اندازه‌گیری و جلوگیری از برداشت بیشتر از مفاد پروانه بهره‌برداری با هزینه متقاضی الزامی است و متقاضی ملزم به پرداخت کلیه حقوق دولتی بر اساس تعرفه‌های مصوب می‌باشد.

۱۳-۶- شرکت موظف است در هنگام صدور پروانه حفر و بهره‌برداری از محل تخصیص‌های حاصل از اجرای این دستورالعمل، مفاد این دستورالعمل و کلیه قوانین و مقررات ملاک عمل را رعایت نماید.

۷- نحوه اجرا: (دستور انجام کار)

۱-۷- برای رسیدگی به درخواست تغییر نوع مصرف آب موضوع این دستورالعمل، و اگذارکننده باید درخواست کتبی خود را به همراه کلیه مدارک و مستندات مربوط به چاه، زمین محل وقوع چاه، میزان و نوع مصرف و در صورتی که چاه و اگذارکننده دارای مصرف کشاورزی باشد وضعیت فعلی و آتی اراضی تحت کشت (وضعیت آتی با تایید مراجع ذیربسط ارائه شود) را جهت بررسی امکان و اگذاری به شرکت تحويل نماید.

۲-۷- دریافت‌کننده باید مدارک و مستندات مربوط به محل مصرف جدید (محل احداث واحد مربوطه)، نحوه انتقال آب و محل حفر چاه جدید، موافقت اصولی تأسیس صنعت یا خدمات و میزان آب مورد نیاز تعیین شده توسط مراجع ذیربسط را به شرکت جهت بررسی ارائه نماید.

قانون توزیع عادلانه آب

شماره سند قبلی:	-
تاریخ ابلاغ سند قبلی:	۹۳/۴/۱۶
شماره سند:	۹۸/۲۴/۷۴۰
شماره بازنگری:	۳
تاریخ بازنگری:	۹۸/۴/۲۰

دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

۳-۷- شرکت پس از اخذ کلیه مدارک و هزینه‌های مربوطه و تشکیل پرونده با اعزام کارشناس و بازدید از محل و پس از احراز شرایط مندرج در این دستورالعمل، موضوع را جهت اقدام لازم مطابق قوانین و مقررات ملاک عمل به کمیته مدیریت منابع آب و کمیسیون ارجاع می‌نماید. در صورت نیاز به اصلاح یا تکمیل مدارک توسط متقاضی و عدم موافقت با تعییر نوع مصرف مراتب کتبی به نامبرده اعلام می‌گردد.

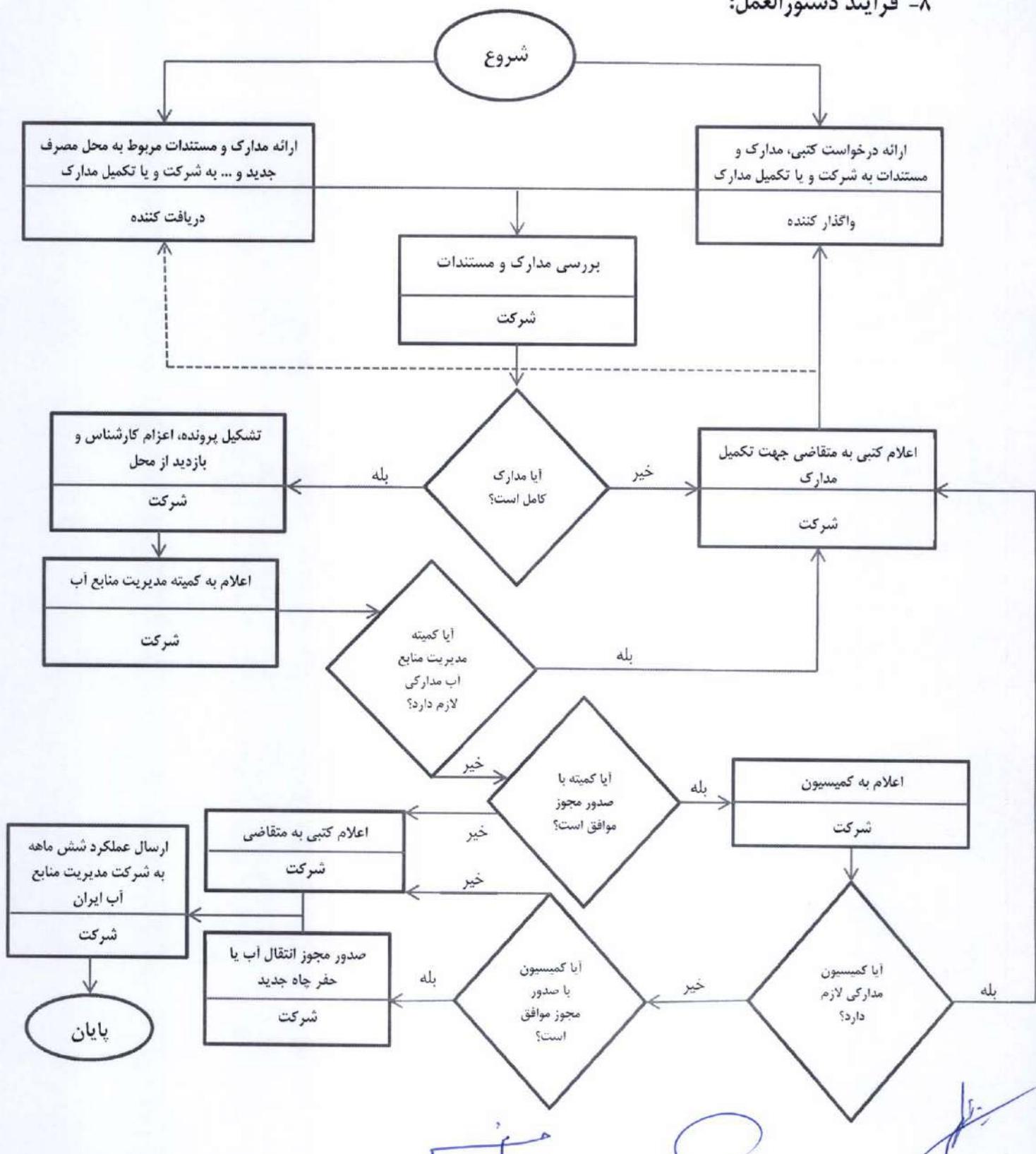
۴-۷- شرکت موظف است نسبت به ارسال گزارش عملکرد فصلی اجرای این دستورالعمل به شرکت مدیریت منابع آب ایران اقدام و شرکت مادر تخصصی گزارش تحلیلی عملکرد خود را در فواصل زمانی شش ماهه به معاونت آب و آبفا ارسال نماید.

قانون توزیع عادلانه آب

شماره سند قبلی:	-
تاریخ ابلاغ سند قبلی:	۹۳/۴/۱۶
شماره سند:	۹۸/۲۴/۷۴۰
شماره بازنگری:	۳
تاریخ بازنگری:	۹۸/۴/۲۰

دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

۸- فرآیند دستورالعمل:

قانون توزیع عادلانه آب

شماره سند قبلی:	۹۳/۴/۱۶
تاریخ ابلاغ سند قبلی:	۹۳/۴/۲۴
شماره سند:	۹۸/۴/۲۰
شماره بازنگری:	۳
تاریخ بازنگری:	۹۸/۴/۲۰

دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

کنترل سند:

۱- صدور سند

مهر و امضاء	سند با ضوابط آیین نامه تولید، بهره برداری و بازنگری اسناد اداری مطابقت دارد. ☐
	نام و نام خانوادگی کنترل کننده: خلیل بانان علی عباسی ☐ سمت: مدیر کل دفتر توسعه مدیریت و تحول اداری ☐

۲- دریافت سند و کنترل های لازم

مهر و امضاء	نام سازمان: ..... تاریخ دریافت سند: ..... ☐ سند از نظر شکلی (تعداد اوراق، خوانایی و...) کامل است.
	☐ سند در فرم های مربوطه ثبت گردید. ☐ اسناد منسوب و یا بی اعتبار مرتبط ابطال گردید. نام و نام خانوادگی کنترل کننده: ..... سمت: .....

۳- بهره برداری

مهر و امضاء	نام واحد سازمانی: ..... ☐ دریافت سند ..... ☐ تاریخ: ..... ☐ خاتمه دوره اجرا ..... ☐ تاریخ: ..... نام و نام خانوادگی دریافت کننده: ..... سمت: .....

۴- ابطال سند

مهر و امضاء	این سند در تاریخ: ..... به استناد ..... ابطال گردید.
	سمت: ..... ☐ نام و نام خانوادگی ابطال کننده: .....

قانون توزیع عادلانه آب

شماره سند قبلی: -

تاریخ ابلاغ سند قبلی: ۹۳/۴/۱۶

شماره سند: ۹۸/۲۴/۷۴۰

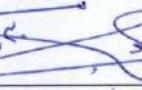
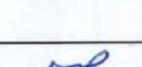
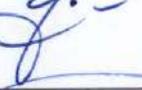
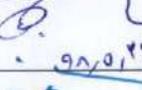
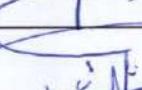
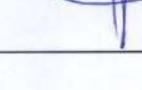
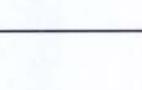
شماره بازنگری: ۳

تاریخ بازنگری: ۹۸/۴/۲۰

دستورالعمل نحوه اجرای مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب

۹- تدوین کنندگان:

الف- تدوین کنندگان سند:

امضاء: تاریخ: ۹۸/۵/۲۰	محمد امانی مدیرکل دفتر حقوقی
امضاء: تاریخ: ۹۸/۵/۲۰	منصور آزادی معاون دفتر حقوقی
امضاء: تاریخ: ۹۸/۵/۲۰	شاهپور رجائی مدیرکل دفتر نظامهای بهرهبرداری و حفاظت آب و آبفا
امضاء: تاریخ: ۹۸/۵/۲۰	محمود رضایی دفتر نظامهای بهرهبرداری و حفاظت آب و آبفا
امضاء: تاریخ: ۹۸/۵/۲۰	حمدی رحمانی رئیس گروه نظامهای بهرهبرداری و حفاظت منابع آب‌های زیرزمینی - دفتر نظامهای بهرهبرداری و حفاظت آب و آبفا
امضاء: تاریخ: ۹۸/۵/۲۰	آتنا میرزائی کارشناس مسئول گروه نظامهای بهره برداری و حفاظت منابع آب‌های زیرزمینی - دفتر نظامهای بهرهبرداری و حفاظت آب و آبفا
امضاء: تاریخ: ۹۸/۵/۲۰	محمد حاج رسولها مدیرعامل
امضاء: تاریخ: ۹۸/۵/۲۰	جهانگیر حسینی معاون حفاظت و بهرهبرداری
امضاء: تاریخ: ۹۸/۵/۲۰	غلامرضا مدینان مدیرکل دفتر حقوقی
امضاء: تاریخ: ۹۸/۵/۲۰	سید محمدعلی مصطفوی مدیرکل دفتر حفاظت و بهرهبرداری منابع آب و امور مشترکین
امضاء: تاریخ: ۹۸/۵/۲۰	عبدالله فاضلی رئیس گروه حفاظت کمی و کیفی منابع آب زیرزمینی - دفتر حفاظت و بهرهبرداری منابع آب و امور مشترکین
امضاء: تاریخ: ۹۸/۵/۲۰	مجید کمالی کارشناس دفتر حفاظت و بهرهبرداری منابع آب و امور مشترکین

ب- بررسی و کنترل سند

امضاء: تاریخ:	کارشناس مسئول دفتر توسعه مدیریت و تحول اداری	آرش رسته مقدم
------------------	--	---------------